

شرح تطبیقه

اصول - حقوق

اصول الفقه علامه محمدرضا مظفر

«تطبیق اصول الفقه حوزه و دانشگاه»

«منطبق بر قوانین موضوعه»

جلد ۲

مشمول بر مباحث

حجت - تعادل و تراجم - اصول عملیه

نگارنده
www.ketab.ir

زینب رحمانی

دانشجوی دکتری دانشگاه تهران - پژوهشگر و مدرس دانشگاه

دکتر محمد ادیبی مهر

عضو هیئت علمی و دانشیار دانشگاه تهران (پردیس فارابی)

سید محمد رسول محرمی

پژوهشگر و دانشجوی دکتری الهیات

ویراستار محتوایی

احمد صابری مجد

دانشجوی دکتری دانشگاه تهران - پژوهشگر دانشگاه

سرشناسه : رحمانی، زینب،
عنوان و نام پدیدآور : شرح تطبیقی اصولی - حقوقی اصول الفقه علامه محمدرضا مظفر
جلد دوم
وضعیت ویراست :
مشخصات نشر: قماواي ابتکار
مشخصات ظاهري: ۲۷۸، ۲۰۰۷
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳۴-۲۳-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: این کتاب به شرح تطبیقی اصولی - حقوقی اصول الفقه مرحوم علامه مظفر به
صورت آسان جهت یادگیری علاقمندان پرداخته است
شناسه افزوده : محرمی، سید محمد رسول، ۱۳۶۹/۱۱/۲۴
شناسه افزوده : ادیبی مهر، محمد، ۱۳۴۲/۰۲/۱۱
شناسه افزوده : صابری مجد، احمد، ۱۴۰۳/۱۱/۰۳
شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۴۷۹۲۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

شرح تطبیقی اصولی حقوقی اصول الفقه محمدرضا مظفر

جلد دوم

نویسندگان: زینب رحمانی، محمد ادیبی مهر، سیدمحمد رسول محرم

ویراستار محتوایی و شکلی: احمد صابری مجد

طرح و اجرا: مرکز الهیات ایران

ناشر: آواي ابتکار

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳۴-۲۳-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳۴-۲۲-۸

کلیه حقوق این اثر برای مؤلفین محفوظ است

⑤ قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۸ (بیگدلی)، کوی جلالزاده، فرعی اول سمت راست، پلاک ۶۹

⑤ قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۲۴ همراهِ: ۰۹۱۲۷۴۸۵۹۳۸

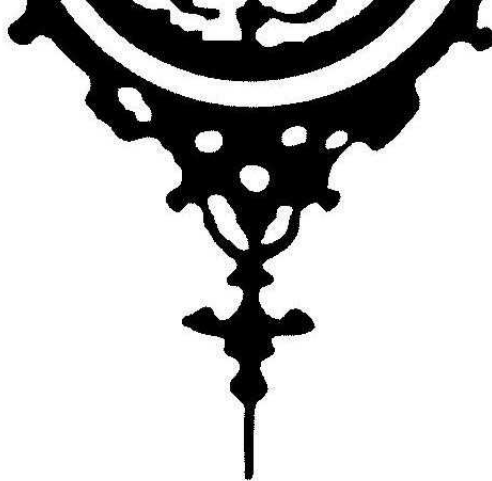
⑤ @ habib.publish@gmail.com

⑤ ۰۲۵ ۳۷۷۴۶۵۶۷-۳۷۸۳۶۴۲۰

⑤ Ebttekardandesh2019

⑤ ۰۹۱۲۷۵۰۷۴۹۴-۰۹۱۲۷۴۹۲۸۰۰

⑤ WWW.Ebttekaardandesh.Com

پیشگفتار

امروزه در دنیای پژوهش‌های روشمند به سر می‌بریم. هنر قابل فهم نمودن مسائل پیچیده به‌ویژه آنجا که در عرصه‌های متنوعی مطرح باشند، از ملزومات این رویکرد است. آری حیطه‌های دقیق فقه و حقوق که بس کاربردی‌اند، قابلیت مقایسه، مقارنه و طبقه‌بندی منطقی را حائزاند.

توفیق در این رویکرد، ابهامات را تقلیل و رمزها را آشکار می‌کند. فهم درست مسائل این دانش، نظام تقنین و سازه‌های قوانین را اتفاقاً رصین، سودمند و قابل دسترسی می‌نماید و همچنین جامعه را بیشتر پذیرای آن می‌گرداند.

کتاب حاضر گام‌هایی در این سمت و سو است. از سویی داده‌های فقهی اصولی را می‌پردازد و از سویی یافته‌های حقوقی را به جریان می‌اندازد. تطبیق مواد حقوقی-قانونی با مسائل اصولی سرلوحه این نوشتار گردیده و بسیار زمان‌بر بوده است.

نسل جدید جویندگان دانش فقه و حقوق اسالیب به کار رفته در این پژوهش را ملموس یافته و آن را پلی در جهت دریافت و وصول به سر منزل مقصود می‌بینند.

البته در این راستا چند نکته مهم مورد امعان نظر افزون‌تر قرار گرفته‌اند؛

الف- با توجه به علاقه‌مندی پژوهشگران فقه و اصول به احاطه بر مجموعه قوانین حقوقی و نیز احساس نیاز پویندگان عرصه‌های حقوقی به تثبیت پایه‌های قواعد اصولی

خویش، نوشتار حاضر، به ارائه چکیده‌های سودمند از مجموعه نفیس اصول الفقه علامه مظفر (ره)، اصول عملیه کتاب شریف فرائد الاصول شیخ اعظم و تطبیق آن با اصول فقه دانشگاهی و قوانین موضوعه پرداخته و در بسیاری از موارد به غنی‌سازی آنها از کتب اصولی، فراتر دست یازیده است.

ب- مطالب پیچیده، با حوصله‌ای فراوان رده‌بندی، عنوان‌بندی و تسهیل گردیده است.

ج- محل طرح پرسش‌های دکتری، وکالت و قضاوت سال‌های گذشته که نشان‌گر آوردگاه‌های علمی بسیار دقیق از سوی نخبگان علمی است، مورد تبیین و تدوین قرار گرفته‌اند.

د- نظرات و بیانات علامه مظفر (ره) به‌طور خاص بیان گردیده است. امیدواریم دوست‌داران این راه علمی، بهره‌کافی از ره توشه‌اش ببرند و اگر سهوی در گستره آن یافتند قلم ما را آگامی بخشند.

باسپاس

دکتر محمد ادیبی مهر

عضو هیئت علمی و دانشیار دانشگاه تهران (فارابی)

مرکز آموزش الهیات ایران

آکادمی حقوق و فقه و حقوق

تابستان ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۱۹	علائم اختصاری
۲۰	مقدمه
۲۱	فصل سوم
۲۱	مباحث حجّت
۲۲	حجّت
۲۲	تعریف
۲۲	مصادیق حجّت
۲۵	بررسی مفاهیم ظنّ، شک و قطع
۲۵	ظنّ
۲۵	تعریف
۲۵	اقسام ظنّ
۲۵	ظنّ نوعی و شخصی
۲۵	ظنّ نوعی
۲۶	ظنّ شخصی
۲۶	ظنّ خاص و مطلق
۲۶	ظنّ خاص
۲۷	ظنّ مطلق
۲۸	حجّیت ظنّ
۲۹	شک
۲۹	تعریف
۲۹	اقسام شک
۲۹	شک در موضوع و شک در حکم
۳۰	شک ساری و شک طاری
۳۰	شک سببی و مسببی
۳۰	شک در مقتضی و رافع

۳۰		حجیت شک
۳۱		قطع
۳۱		تعریف
۳۱		فرق قطع و علم
۳۱		اقسام قطع
۳۱		قطع طریقی
۳۳		قطع موضوعی
۳۳		حجیت قطع
۳۴		کاربرد قطع در حقوق ایران
۳۴		علم قاضی به خلاف بین شرع بودن قانون:
۳۴		علم قاضی به اشتباه در چاپ و نشر قانون
۳۵		علم قاضی به اشتباه بودن تفسیر ارائه شده در قالب قوانین و آراء وحدت رویه
۳۵		علم قاضی به عنوان یکی از ادله اثبات دعوی
۳۷		أمارات
۳۷		تعریف
۳۷		اقسام آماره
۳۸		کاربرد آماره در حقوق ایران
۳۸		آماره در علم حقوق از جهتی به «آماره قضایی» و «آماره قانونی» تقسیم می شود.
۳۸		آماره قضایی
۳۹		آماره قانونی
۳۹		اوضاع و احوالی است که قانون آن را «دلیل» بر امری جعل نموده است.
۳۹		جایگاه حجیت أمارات
۴۰		فرق انسداد کبیر و صغیر
۴۰		انسداد کبیر
۴۰		انسداد صغیر
۴۰		اشتراک احکام میان عالم و جاهل

۴۰	یک شبهه
۴۱	مصلحت تسهیل (نظر مُصَنَّف)
۴۱	طریقَت و سببِ اُماره
۴۲	طریقَت اُماره
۴۲	سببِ اُماره
۴۲	مصلحت سلوکیه
۴۳	حجّت اُماره
۴۴	اصل عملی (دلیل فقهاتی)
۴۴	تعریف
۴۴	اجرای اصول عملی
۴۴	حکم ظاهری
۴۴	مقایسه اصل و اُماره
۴۴	شباهت اصل و اُماره
۴۵	تفاوت اصل و اُماره
۴۵	شرح حقوقی
۴۸	قرآن (کتاب)
۴۸	تعریف
۴۸	ویژگی های قرآن
۴۸	قطعی الصدور و ظنی الدلالة
۴۸	حجّت قرآن
۴۹	نسخ
۴۹	تعریف
۴۹	فرق بین نسخ و تخصیص
۵۰	وقوع نسخ در قرآن کریم و اصل عدم نسخ
۵۲	سنت
۵۲	تعریف